

Sprawozdanie z działalności Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w roku 2020

1. SPRAWY ORGANIZACYJNE

1.1 Podstawy prawne

Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa (dalej: SKOZK) działał w 2020 roku w oparciu o:

- *Ustawę z dnia 18 kwietnia 1985 roku o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* (Dz. U. z 1985 r. Nr 21 poz. 90, Dz. U. z 2009 r. Nr 157 poz. 1241);
- *Regulamin Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa* (przyjęty Uchwałą Nr 7/2001 SKOZK z dn. 4 grudnia 2001 roku ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 1/2008 SKOZK z dn. 19 lutego 2008 roku, Uchwałą Nr 8/2008 SKOZK z dn. 11 grudnia 2008 roku, Uchwałą Nr 6/2009 SKOZK z dn. 22 grudnia 2009 roku, Uchwałą Nr 4/2012 SKOZK z dn. 15 marca 2012 roku, Uchwałą Nr 9/2016 SKOZK z dn. 2 lipca 2016 roku);
- *Program i kierunki działania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa* (przyjęte Uchwałą Nr 7/2014 SKOZK z dn. 8 listopada 2014 roku ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 10/2016 SKOZK z dn. 2 lipca 2016 roku i Uchwałą Nr 6/2018 z dn. 19 marca 2018 roku);
- *Zasady finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* (przyjęte Uchwałą Nr 6/2016 Prezydium SKOZK z dn. 17 czerwca 2016 roku ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 20/2016 Prezydium SKOZK z dn. 11 października z 2016 roku, Uchwałą Nr 4/2017 Prezydium SKOZK z dn. 28 marca 2017 roku, Uchwałą Nr 17/2017 Prezydium SKOZK z dn. 12 września 2017 roku, Uchwałą Nr 2/2018 Prezydium SKOZK z dn. 12 kwietnia 2018 roku, Uchwałą Nr 11/2018 Prezydium SKOZK z dn. 12 lipca 2018 roku, Uchwałą Nr 19/2018 Prezydium SKOZK z dn. 7 listopada 2018 roku, Uchwałą Nr 2/2019 Prezydium SKOZK z dn. 8 marca 2019 roku, Uchwałą Nr 5/2019 Prezydium SKOZK z dn. 30 maja 2019 roku i Uchwałą Nr 12/2020 Prezydium SKOZK z dn. 25 września 2020 roku);
- *Porozumienie z dnia 24 czerwca 2016 roku w sprawie współpracy w zakresie nadzoru i kontroli nad wykorzystaniem dotacji z budżetu państwa w ramach Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* zawarte między Kancelarią Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, SKOZK i Małopolskim Urzędem Wojewódzkim w Krakowie.

1.2 Skład osobowy

W skład SKOZK w dniu 1 stycznia 2020 roku wchodziło 113 członków.

Z głębokim żalem pożegnaliśmy w 2020 roku zmarłych członków SKOZK:

- 31 stycznia Pana Profesora Stanisława Juchnowicza;
- 24 marca Pana Profesora Władysława Zalewskiego;
- 29 marca Pana Profesora Krzysztofa Pendereckiego;
- 19 lipca Pana Profesora Franciszka Ziejkę, Przewodniczącego SKOZK;
- 12 grudnia Pana Profesora Jerzego Mikułowskiego Pomorskiego, Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej SKOZK.

W dniu 3 sierpnia 2020 roku rezygnację z członkostwa w Komitecie złożył inż. arch. Janusz Smólski.

Z dniem 19 listopada 2020 w skład SKOZK na podstawie zarządzenia Prezydenta RP weszli:

- inż. arch. Borysław Czarakczew jako Przewodniczący SKOZK;
- dr hab. Andrzej Betlej jako Zastępca Przewodniczącego SKOZK;
- prof. dr hab. Andrzej Szczerski jako Zastępca Przewodniczącego SKOZK.

Stan osobowy Komitetu w dniu 31 grudnia 2020 roku wynosił 110 członków.

1.3 Zebrania Plenarne

W 2020 roku odbyło się jedno Zebranie Plenarne SKOZK.

30 marca w kamienicy Parafii Mariackiej przy placu Mariackim 7 – odbyło się zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2020 Przewodniczącego SKOZK z dnia 19 marca 2020 roku w sprawie szczególnych zasad organizacji i przebiegu Zebrania Plenarnego SKOZK w dniu 30 marca 2020 roku w związku z zagrożeniem zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Z uwagi na niespodziewany charakter zagrożenia i szybkość rozwoju pandemii (pierwszy przypadek choroby Covid-19 odnotowano na terenie Polski 4 marca 2020 roku) przywołane zarządzenie zostało przygotowane w trybie pilnym przy braku możliwości odwołania się do precedensów. Do podstawowych regulacji wynikających z Zarządzenia należało wyłączenie możliwości dyskusji w trakcie Zebrania Plenarnego oraz wprowadzenie możliwości zdalnego trybu głosowania nad przedłożonymi przez Prezydium SKOZK projektami uchwał. Zgodnie z *Zarządzeniem* możliwość dyskusji nad projektami uchwał dopuszczona została przed Zebraniem Plenarnym w okresie od 23 marca 2020 roku do dnia Zebrania Plenarnego za pomocą uruchomionego na stronie www.skoz.pl forum. Ze względu na szczególny tryb organizacji i przebiegu Zebrania Plenarnego jego agenda została ograniczona do najpilniejszych spraw, związanych z przyjęciem sprawozdania z wykonania prognozy i planu Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (dalej: NFRZK) w roku 2019 oraz przyjęciem planu NFRZK na rok 2020, aktualizacją wieloletniej prognozy finansowej oraz ustaleniem zasad i trybu ubiegania się przez beneficjentów Funduszu o zmianę kwalifikacji zadania jednorocznego przewidzianego do realizacji w 2020 roku na przedsięwzięcie wieloletnie etapowane w latach 2020–2021 lub 2020–2022 – odnośnie do tych zadań, które zostały uwzględnione w planie odnowy zabytków Krakowa na rok 2020 w zakresie rzeczowo-finansowym mniejszym od wnioskowanego w trybie konkursowym. Rozpatrzenie sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2019, wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej Komitetu, głosowanie nad udzieleniem absolutorium Prezydium i komisjom

problemowym oraz zgłaszanie wolnych wniosków w myśl postanowień Prezydium SKOZK z 18 marca 2020 roku odłożono do pierwszego Zebrania Plenarnego odbywającego się w normalnym trybie. Obradom Zebrania Plenarnego przewodniczył Zastępca Przewodniczącego SKOZK dr hab. Bogusław Krasnowolski. W głosowaniu nad projektami uchwał oddano 51 ważnych głosów, z czego 3 głosy oddały osoby biorące w zebraniu osobiście, a 48 głosów oddano zdalnie.

Uchwały przyjęte na posiedzeniu w dniu 30 marca 2020 roku:

- Nr 1/2020 w sprawie sprawozdania z wykonania prognozy finansowej NFRZK za 2019 rok;
- Nr 2/2020 w sprawie sprawozdania z realizacji planu odnowy zabytków Krakowa za rok 2019;
- Nr 3/2020 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK – objęcia dofinansowaniem przedsięwzięć wieloletnich etapowanych NFRZK na lata 2020–2022;
- Nr 4/2020 w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2020 rok ze środków NFRZK;
- Nr 5/2020 w sprawie zapewnienia ciągłości przedsięwzięć rewaloryzacyjnych podejmowanych w 2020 roku.

1.4 Prezydium

Zgodnie z *Regulaminem SKOZK* pieczę nad bieżącą działalnością Komitetu sprawowało jego Prezydium.

Prezydium SKOZK odbyło w 2020 roku 7 posiedzeń w dniach: 18 marca, 29 maja, 30 czerwca, 23 lipca, 25 września, 13 listopada i 4 grudnia. Prezydium oprócz spraw bieżących zajmowało się również odrębną tematyką wiodącą. I tak:

8 marca Prezydium zajęło się przygotowaniem Zebrania Plenarnego SKOZK w obliczu pogłębiającego się zagrożenia epidemicznego w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. W pierwszej kolejności Prezydium przyjęło dokumenty do przedłożenia Zebraniu Plenarnemu. Były to przedstawione przez Joannę Florkiewicz-Kamieniarczyk, dyrektora Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie (dalej: WRZKiDN MUW): sprawozdanie za rok 2019 z wykonania prognozy finansowej NFRZK i z realizacji planu odnowy zabytków Krakowa, a także projekt planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2020 rok ze środków NFRZK. Prezydium postanowiło również o przedstawieniu Zebraniu Plenarnemu zaprezentowanego przez Dyrektora Biura SKOZK Macieja Wilamowskiego projektu uchwały Zebrania Plenarnego w sprawie zapewnienia ciągłości przedsięwzięć rewaloryzacyjnych poprzez stworzenie możliwości zmiany kwalifikacji zadania jednorocznego przewidzianego do realizacji w 2020 roku na przedsięwzięcie wieloletnie etapowane w latach 2020–2021 lub 2020–2022. Prezydium postanowiło również, że rozpatrzenie sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2019, wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej Komitetu, głosowanie nad udzieleniem absolutorium Prezydium i komisjom problemowym oraz zgłaszanie wolnych wniosków winno być odłożone do pierwszego Zebrania Plenarnego odbywającego się w normalnym trybie. Prezydium

upoważniło Przewodniczącego SKOZK do określenia na drodze zarządzenia szczególnych zasad przeprowadzenia Zebrania Plenarnego.

29 maja Prezydium wysłuchało informacji dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk w sprawach bieżących związanych z realizacją planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK, dokonało korekty planu i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej, w tym rozpatrzyło wnioski o zmianę kwalifikacji zadań jednorocznych przewidzianych do realizacji w 2020 roku na przedsięwzięcie wieloletnie etapowane w latach 2020–2021 lub 2020–2022: odnośnie do 14 zadań, które zostały uwzględnione w planie odnowy zabytków Krakowa na rok 2020 w zakresie rzeczowo-finansowym mniejszym od wnioskowanego w trybie konkursowym, postanowiono o zmianie ich kwalifikacji na przedsięwzięcia wieloletnie etapowane. Prezydium, na wniosek Przewodniczącego Komisji Programowania i Oceny Realizacji SKOZK dra hab. Bogusława Krasnowolskiego przedyskutowało sytuację inwestycji deweloperskiej na terenie dawnego założenia szpitalno-kościelnego Bożogrobców przy ul. Stradomskiej 12–14 (inwestycja prowadzona bez zaangażowania środków NFRZK). Obecna na posiedzeniu Prezydium dr hab. Monika Bogdanowska, Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, przedstawiła obszerną informację o negatywnym w jej opinii wpływie działań inwestora na substancję zabytkową i o braku zgodności prowadzonych robót w wybranych zakresach z warunkami udzielonych pozwoleń konserwatorskich. Prezydium upoważniło Przewodniczącego SKOZK do wystąpienia do Generalnego Konserwatora Zabytków o rozważenie konieczności przeprowadzenia audytu konserwatorskiego tej inwestycji.

30 czerwca Prezydium wysłuchało informacji dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk w sprawach bieżących związanych z realizacją planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK, dokonało korekty planu i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej, która objęła również przeniesienie terminu zakończenia niektórych projektów kluczowych na drugą połowę roku w związku z opóźnieniem prac wynikającym z sytuacji epidemicznej. W związku z finalizacją w 2020 roku projektów kluczowych i koniecznością podjęcia decyzji o naborze zgłoszeń nowych projektów kluczowych Prezydium podjęło decyzję o powołaniu w ramach Komitetu zespołu do spraw ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020. Celem zespołu jest wypracowanie raportu zawierającego rekomendacje w kwestii zasadności dalszego wykorzystania przez Komitet narzędzia, jakim są projekty kluczowe, do realizacji celów strategicznych oraz w kwestii wskazania ewentualnych modyfikacji zasad finansowania projektów kluczowych. W skład zespołu zostali powołani: prof. dr hab. Franciszek Ziejka jako przewodniczący zespołu, prof. dr hab. Piotr Dobosz, prof. dr hab. Kazimierz Flaga, Joanna Florkiewicz-Kamieniarczyk, dr hab. Bogusław Krasnowolski, prof. UPJPII, Maciej Wilamowski oraz prof. dr hab. Jerzy Zdrada.

23 lipca Prezydium uczciło pamięć zmarłego 19 lipca 2020 roku Przewodniczącego SKOZK prof. Franciszka Ziejki. Prezydium zapoznało się z informacją dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk o realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK po pierwszym półroczu. Zaawansowanie realizacji planu uznano za prawidłowe. Dokonano korekty planu i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej. Prezydium ustaliło składy zespołów sterujących, dokonujących wstępnej oceny wniosków o przyznanie dofinansowania z NFRZK do zadań przeznaczonych do realizacji w roku 2021 i do przedsięwzięć wieloletnich etapowanych na lata 2021–2022 i 2021–2023.

Zapoznano się z pismem z dnia 15 lipca 2020 roku wystosowanym do SKOZK przez firmę Angel Garden Sp. z o.o. Sp. k. prowadzącą inwestycję na terenie dawnego zespołu szpitalno-kościelnego Bożogrobców przy ul. Stradomskiej 12–14, zawierającego propozycję zapoznania się przez przedstawicieli SKOZK ze stanem tej inwestycji. Prezydium rekomendowało treść odpowiedzi.

25 września w ramach bieżących działań Prezydium oceniło realizację planu, dokonało jego korekty oraz zaktualizowało wieloletnią prognozę finansową NFRZK na lata 2020–2024. Dyrektor Biura SKOZK przedstawił projekt zmiany *Zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK*. W rezultacie Prezydium SKOZK wprowadziło do *Zasad finansowania* zmiany polegające na doprecyzowaniu zapisów odnoszących się do możliwości objęcia dofinansowaniem wykonania kompletnych instalacji samoczynnego wykrywania, sygnalizowania i gaszenia pożaru, o ile działania te są nieodzowne ze względu na dobro zabytku w związku z charakterem objętych tym samym zadaniem prac konserwatorskich. Postanowiono również, że objęcie dofinansowaniem z NFRZK wykonania dokumentacji projektowej powiązane będzie z koniecznością rozpoczęcia przez beneficjenta realizacji objętych projektem prac w terminie ważności uzyskanego na podstawie tejże dokumentacji pozwolenia pod rygorem zwrotu otrzymanego dofinansowania.

13 listopada w związku z sytuacją epidemiczną Prezydium odbyło się w trybie telekonferencji. Prezydium zapoznało się z informacją dyrektora WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk o zaawansowaniu realizacji planu odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK po trzech kwartałach, dokonało korekty planu i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej. Stan realizacji planu uznano za prawidłowy. W związku z wakatem na stanowisku Przewodniczącego SKOZK i pogłębiającym się stanem zagrożenia epidemicznego, uniemożliwiającego organizację wizji lokalnej na terenie obiektów objętych projektami kluczowymi NFRZK, Prezydium zdecydowało o zmianach w prowadzeniu ewaluacji podsumowującej priorytetu operacyjnego „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020 poprzez przedłużenie terminu zakończenia prac zespołu. Dyrektor Biura SKOZK Maciej Wilamowski zdał relację ze spotkania odbytego w siedzibie SKOZK 16 października 2020 roku przez ministra Wojciecha Kolarskiego, sekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta RP, z Zastępcami Przewodniczącego SKOZK: dr. hab. Bogusławem Krasnowolskim, prof. dr. hab. Janem Ostrowskim i prof. dr. hab. Jerzym Zdradą. Spotkanie miało charakter konsultacyjny związany z mającym nastąpić powołaniem przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę nowego Przewodniczącego SKOZK.

4 grudnia Prezydium odbyło się w trybie zdalnym w formie telekonferencji. Było to pierwsze posiedzenie Prezydium, któremu przewodniczył powołany w dniu 19 listopada 2020 roku nowy Przewodniczący SKOZK Borysław Czarakczew. Przewodniczący SKOZK podziękował Zastępcy Przewodniczącego SKOZK dr. hab. Bogusławowi Krasnowolskiemu za zaangażowanie w kierowanie sprawami SKOZK w czasie wakatu na stanowisku Przewodniczącego, prosząc równocześnie o czuwanie nad procedurą związaną z rozstrzygnięciem konkursu o dofinansowanie z NFRZK w roku 2021. Przewodniczący SKOZK przedstawił również sylwetki dwóch nowych Zastępców Przewodniczącego Komitetu: dra hab. Andrzeja Betleja i prof. Andrzeja Szczerskiego. Prezydium SKOZK zdecydowało o powołaniu nowych Zastępców Przewodniczącego w skład zespołu do spraw ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny „I. Projekty kluczowe” NFRZK w latach 2017–2020 oraz zespołów sterujących priorytetów operacyjnych „II. Obiekty użyteczności

publicznej” (A. Szczerski) i „III. Obiekty sakralne” (A. Betlej). Prezydium zapoznało się ze stanem realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa, wprowadzając do niego korekty na wniosek dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk. W trakcie posiedzenia podjęto dyskusję nad formą upamiętnienia śp. prof. Franciszka Ziejki, Przewodniczącego SKOZK w latach 2005–2020, upoważniając prof. dr. hab. Jana Ostrowskiego do opracowania założeń stosownej tablicy pamiątkowej.

Prezydium SKOZK w 2020 roku przyjęło następujące uchwały:

W dniu **8 marca**:

- Nr 1/2020 w sprawie zwołania Zebrania Plenarnego w dniu 30 marca 2020 r. i przyjęcia projektów dokumentów do przedłożenia na to posiedzenie;

W dniu **29 maja**:

- Nr 2/2020 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2020–2024;
- Nr 3/2020 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;

W dniu **30 czerwca**:

- Nr 4/2020 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2020–2024;
- Nr 5/2020 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;
- Nr 6/2020 w sprawie powołania zespołu do spraw ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020;

W dniu **23 lipca**:

- Nr 7/2020 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2020–2024;
- Nr 8/2020 w sprawie oceny realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa po pierwszym półroczu 2020 roku i niezbędnych korekt w planie;
- Nr 9/2020 w sprawie składu osobowego zespołów sterujących priorytetów operacyjnych II–V NFRZK do spraw oceny wniosków o dofinansowanie zadań na rok 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych na lata 2021–2022 lub 2021–2023;

W dniu **25 września**:

- Nr 10/2020 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2020–2024;
- Nr 11/2020 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;
- Nr 12/2020 w sprawie zmian w *Zasadach finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK*;

W dniu **13 listopada**:

- Nr 13/2020 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2020–2024;
- Nr 14/2020 w sprawie oceny realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa po trzech kwartałach 2020 roku i niezbędnych korekt w planie;

- Nr 15/2020 w sprawie zmiany zasad działania zespołu do spraw ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020;

W dniu **4 grudnia**:

- Nr 16/2020 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2020–2024;
- Nr 17/2020 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;
- Nr 18/2020 w sprawie zmian w składzie osobowym zespołu do spraw ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020;
- Nr 19/2020 w sprawie zmiany w *Regulaminie pracy zespołów sterujących priorytetów operacyjnych NFRZK*;
- Nr 20/2020 w sprawie zmian w składzie osobowym zespołów sterujących priorytetów operacyjnych II i III NFRZK do spraw oceny wniosków o dofinansowanie zadań na rok 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych na lata 2021–2022 lub 2021–2023.

1.5 Komisje problemowe i zespoły sterujące priorytetów operacyjnych

Komisje problemowe SKOZK, tj.:

- Komisja Programowania i Oceny Realizacji,
- Komisja Finansowa,
- Komisja Prawno-Organizacyjna,
- Komisja Ochrony Krajobrazu Kulturowego Krakowa

wykonywały w 2020 roku zadania przewidziane w *Regulaminie SKOZK*, w tym przygotowywały niezbędne informacje, wnioski, analizy i opinie o projektach uchwał władz Komitetu.

Działalność **Komisji Programowania i Oceny Realizacji** opisana jest niżej w pkt 2.2 sprawozdania.

Działalność **Komisji Finansowej** opisana jest niżej w pkt 3 sprawozdania.

Działalność **Komisji Prawno-Organizacyjnej**: w 2020 roku Komisja zebrała się na 5 posiedzeniach: 16 marca, 27 maja, 29 czerwca, 22 lipca, 24 września.

Przewodniczący Komisji Prawno-Organizacyjnej **prof. dr hab. Piotr Dobosz** opiniował na bieżąco sprawy przedkładane przez Przewodniczącego SKOZK i Biuro SKOZK, w tym zwłaszcza w zakresie zmian w *Zasadach finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK*.

Komisja Ochrony Krajobrazu Kulturowego Krakowa w 2020 roku działała pod przewodnictwem **prof. dra hab. inż. Kazimierza Flagi**. W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się jedno posiedzenie Komisji – w dniu 17 grudnia. Posiedzenie, przeprowadzone w formie telekonferencji, poświęcone było iluminacji obiektów i zespołów zabytkowych. Punktem wyjścia do dyskusji był referat dra inż. arch. Mirosława Sulmy, zwracającego na

przykładzie Krakowa uwagę na aspekty konserwatorskie i urbanistyczne problematyki projektowania wykorzystania światła w celu poprawnej ekspozycji obiektów zabytkowych.

Komisja Informacji i Inicjatyw Społecznych w 2020 nie odbyła posiedzeń.

W 2020 roku prowadziły w ramach SKOZK działalność **zespoły sterujące priorytetów operacyjnych NFRZK**. Działalność zespołów w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań na rok 2020 została opisana w sprawozdaniu z działalności SKOZK za rok 2019, natomiast w zakresie rozpatrzenia wniosków na rok 2021 opisana jest niżej w pkt 2.1 sprawozdania.

W 2020 roku Prezydium SKOZK powołało **zespół do spraw ewaluacji podsumowujący priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020** w celu przedstawienia w formie raportu, w oparciu o ewaluację realizacji w latach 2017–2020 priorytetu operacyjnego „I. Projekty kluczowe”, rekomendacji dotyczących utrzymania tego priorytetu i zmiany jego założeń. Ze względu na wakacje na stanowisku Przewodniczącego SKOZK, będącego zarazem przewodniczącym zespołu, a także pogłębiający się stan zagrożenia epidemicznego, uniemożliwiający przeprowadzenie wizytacji obiektów objętych projektami kluczowymi, w 2020 roku zespół nie odbył posiedzeń, a termin przedstawienia raportu został przełożony na rok 2021.

1.6 Biuro SKOZK

Za obsługę organizacyjną Zebrania Plenarnego, Prezydium, komisji problemowych, zespołów sterujących priorytetów operacyjnych i zespołów roboczych Komitetu, za przygotowywanie projektów uchwał, dokumentów i korespondencji SKOZK, a także za nabór i weryfikację formalną wniosków o dofinansowania z NFRZK odpowiadało **Biuro SKOZK** finansowane ze środków Kancelarii Prezydenta RP.

Pracami Biura kierował dyrektor **Maciej Wilamowski**. W Biurze w dniu 31 grudnia 2020 roku zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 6 osób. Łącznie obsada kadrowa Biura według stanu z dnia 31 grudnia 2020 roku wynosiła 5,4 etatu, w tym: 1 etat dyrektora Biura, 3 etaty pracowników prowadzących bezpośrednią obsługę organizacyjną SKOZK, 1 etat związany z obsługą sekretariatu i 0,4 etatu związanego z obsługą księgową Biura.

Biuro prawidłowo realizowało zadania, które wynikają z *Regulaminu Biura SKOZK* i bieżących zaleceń władz Komitetu i kierownictwa Kancelarii Prezydenta RP. Dyrektor Biura brał udział z głosem doradczym w posiedzeniach komisji, zespołów sterujących i zespołów roboczych, a pracownicy Biura pełnili funkcje ich sekretarzy.

Biuro odpowiadało za weryfikację pod względem formalnym wpływających wniosków o dofinansowania z NFRZK, prowadziło w tym zakresie korespondencję z wnioskodawcami i sporządzało rejestry wniosków.

W okresie objętym sprawozdaniem Biuro zorganizowało i obsłużyło 31 posiedzeń ciał kolegialnych SKOZK oraz przygotowało projekty 25 uchwał SKOZK i Prezydium SKOZK. Sekretariat Biura zarejestrował w 2020 roku łącznie z wnioskami o dofinansowania z NFRZK 2400 pism przychodzących i wychodzących (w 2015 roku – 3312, w 2016 roku – 3615, w 2017 – 3289, w 2018 – 2683, w 2019 – 2168). Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim ilości korespondencji wynikał z większej liczby zadań objętych w 2020 roku dofinansowaniem z NFRZK, na co wpływ miało m.in. udzielenie dofinansowań – po roku przerwy – do nowych zadań w ramach priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”.

Do zadań Biura SKOZK należała m.in. opieka nad skarbonami NFRZK. Dwie skarby zlokalizowane są od 1978 roku w Rynku Głównym i na Wawelu, trzecia od roku 2015 w terminalu Portu Lotniczego im. Jana Pawła II w Krakowie-Balicach, czwarta od 2017 roku na zewnętrznym dziedzińcu opactwa w Tyńcu. Środki zgromadzone w skarbonach w całości zasilają rachunek bankowy NFRZK. Zbiórka ma status zbiórki publicznej zarejestrowanej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji pod numerem 2015/4227/OR i nazwą „Na odnowę zabytków Krakowa – Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa”. Łączny przychód ze skarbon w 2020 roku wyniósł **42.171,41 zł** i był najniższy od trzech lat (przychody roczne w latach 2017–2019 wyniosły odpowiednio: 47.255,75 zł, 57.474,10 zł, 110.124,17 zł), co było efektem zmniejszenia ruchu turystycznego w związku z pandemią oraz czasowego wyłączenia z użycia skarby na Rynku Głównym, która w nocy z 18 na 19 czerwca 2020 roku uległa uszkodzeniu w wyniku nieudanej próby włamania. 18 sierpnia 2020 roku, po koniecznym remoncie, skarby została ponownie ustawiona na płycie Rynku Głównego. Nowych wzmocnionych szyb do skarby dostarczyła nieodpłatnie Pilkington IGP Sp. z o.o. Oddział w Krakowie, będąca częścią NSG Group – światowego lidera produkcji szkła. Za opiekę nad skarbonami i prowadzenie zbiórki odpowiedzialny był pracownik Biura pan Michał Skoczylas.

Dyrektor Biura zgodnie z poleceniami kierownictwa Kancelarii Prezydenta RP brał udział w Warszawie w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich poświęconych sprawozdaniu z realizacji budżetu w 2019 roku (23 czerwca, 14 lipca 2020 roku). Dyrektor Biura był także członkiem powołanego przez Prezydenta Miasta Krakowa zespołu opiniującego wnioski na rok 2020 o udzielenie dotacji celowej z budżetu Gminy Miejskiej Kraków z przeznaczeniem na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków i niestanowiących jej wyłącznej własności. Pozwoliło to na bieżącą koordynację decyzji podejmowanych przez Gminę i SKOZK w celu uniknięcia sytuacji, w której niektóre działania byłyby niepotrzebnie dublowane.

Działalność Biura SKOZK w zakresie informacji i edukacji opisana jest niżej w pkt 5.1 sprawozdania.

2. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA I W ZAKRESIE OCENY REALIZACJI

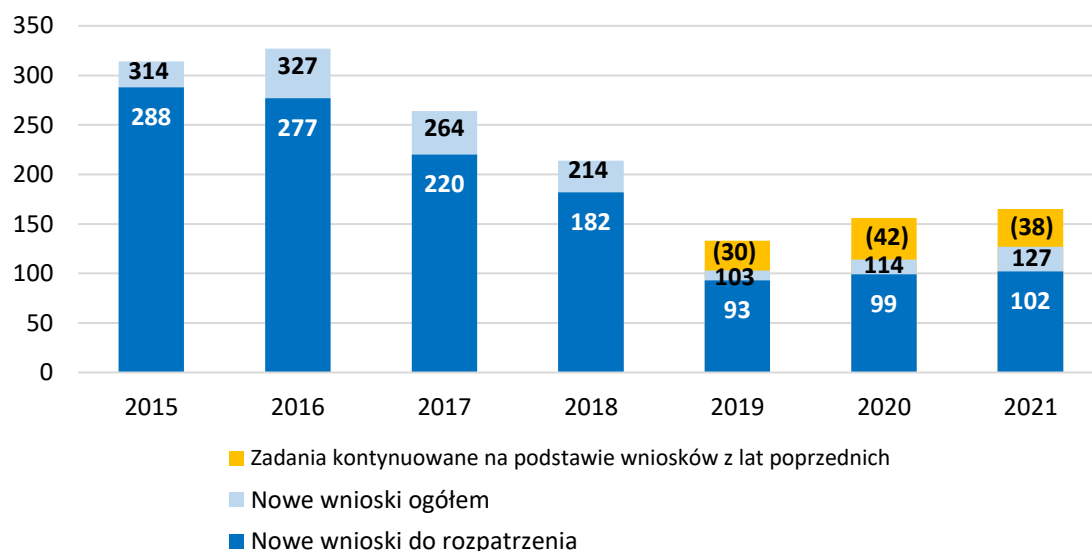
2.1 Działalność zespołów sterujących priorytetów operacyjnych

Działanie **zespołów sterujących priorytetów operacyjnych** NFRZK służyło przygotowaniu materiałów do projektu planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w roku 2021 ze środków NFRZK. Podstawą pracy zespołów były wnioski dysponentów zabytków o przyznanie dofinansowań z NFRZK, założenia ujęte w Uchwale Nr 11/2016 SKOZK z dnia 2 lipca 2016 roku w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa na lata 2016–2019 wraz z jej późniejszymi aktualizacjami oraz założenia strategiczne zapisane w dokumencie *Program i kierunki działania SKOZK*.

Łącznie do SKOZK do 17 marca 2021 roku (tj. do dnia zamknięcia wszystkich rejestrów wniosków) wpłynęło **127 wniosków o przyznanie dofinansowania** w roku 2021 i latach następnych, z czego do rozpatrzenia zostało zakwalifikowanych **102**. W porównywalnych okresach lat poprzednich napłynęło: na rok 2015 – 314 (do rozpatrzenia 288), na rok 2016 – 327 (do rozpatrzenia 277), na rok 2017 – 264 (do rozpatrzenia 220), na rok 2018 – 214 (do

rozpatrzenia 182), na rok 2019 – 103 (do rozpatrzenia 93), na rok 2020 – 114 (do rozpatrzenia 99).

Wykres 1. Liczba wniosków o przyznanie dofinansowania z NFRZK w poszczególnych latach według stanu przed przyjęciem rocznego planu rzeczowo-finansowego

Ze 102 wniosków zakwalifikowanych do rozpatrzenia 2 wnioski wpłynęły w trybie interwencyjnym po 1 stycznia 2021 roku w terminie uniemożliwiającym objęcie ich oceną przez zespoły sterujące. Tym samym ocenie przez zespoły w ramach priorytetów operacyjnych II–V poddanych zostało 100 wniosków.

W związku z zakończeniem w 2020 roku realizacji pierwszej edycji projektów kluczowych NFRZK w grupie 102 wniosków na rok 2021 nie znalazły się po raz pierwszy od czterech lat wnioski dotyczące etapów projektów kluczowych. W formule przedsięwzięć wieloletnich etapowanych według stanu z 31 grudnia 2020 roku realizowanych było **38 przedsięwzięć przewidzianych do kontynuacji w roku 2021**. Były to zadania wprowadzone do planu odnowy zabytków Krakowa na rok 2021 bez wymogu ponawiania wniosku, tj. na zasadzie kontynuacji finansowania przedsięwzięć objętych wnioskami rozpatrzonymi w roku 2019 lub 2020.

Utrzymano w ramach poszczególnych priorytetów operacyjnych, obowiązujący od naboru wniosków na rok 2017, wymóg minimalnych kosztów netto zadań, poniżej których (za wyjątkiem sytuacji awaryjnych lub zadań projektowych) złożenie wniosku nie jest możliwe („II. Obiekty użyteczności publicznej”: 250.000,00 zł, „III. Obiekty sakralne”: 150.000,00 zł, „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”: 150.000,00 zł; „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej”: 10.000,00 zł dla obiektów cmentarnych i ich grup oraz 150.000,00 zł dla zespołów zieleni komponowanej).

Zgodnie z wymogami § 19 ust. 3 *Zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK* Biuro SKOZK zobligowane było w przypadku stwierdzenia we wnioskach uchybień innych niż będące przesłanką do bezwzględnego zwrotu wniosku bez rozpatrzenia wzywać wnioskodawców do dokonania sprostowania lub uzupełnienia wniosku w terminie do 7 dni od otrzymania wezwania. Ogółem Biuro SKOZK przeprowadziło taką korespondencję w przypadku 70 wniosków, w których stwierdzono 147 różnego rodzaju uchybień. Najczęściej popełniane przez wnioskujących błędy dotyczyły: w **46%** przypadków – nieudokumentowania

posiadania pozwoleń niezbędnych do realizacji zadań lub wystąpienia o wydanie takich pozwoleń, w **27%** przypadków – błędów rachunkowych i uchybień formalnych, w **14%** przypadków – kwalifikowalności wydatków, w **9%** przypadków – niepoprawnego lub niepełnego wypełnienia wniosków w zakresie informacji o pomocy publicznej *de minimis*, w **4%** przypadków – nieudokumentowania po stronie wnioskodawcy tytułu prawnego do zabytku.

Zespoły sterujące priorytetów operacyjnych NFRZK dokonywały oceny wniosków o dofinansowanie z NFRZK przedstawiając listy rankingowe wniosków i rekomendacje, w tym rekomendacje w sprawie przyznania na dane zadanie na wniosek beneficjenta dofinansowania z NFRZK w wysokości ponad 50% koniecznych nakładów. Podstawę pracy zespołów stanowił *Regulamin pracy zespołów sterujących priorytetów operacyjnych NFRZK* nadany Uchwałą Nr 12/2016 Prezydium SKOZK z dnia 2 lipca 2016 roku. Stosowane przez zespoły kryteria oceny punktowej określone są w uchwałach SKOZK o ustanowieniu wieloletnich prognoz finansowych NFRZK. Członkowie zespołów złożyli pisemne deklaracje bezstronności i poufności, a w przypadku powzięcia informacji o istnieniu okoliczności mogącej budzić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności – pisemne oświadczenia o wyłączeniu się w odpowiednim zakresie z czynności zespołu.

Zgodnie z systemem przyjętym w 2017 roku zespoły sterujące w ramach konkursu o dofinansowania na rok 2021 rozpatrywały równolegle wnioski dotyczące zadań jednorocznych i przedsięwzięć wieloletnich.

2.1.1 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z NFRZK do zadań realizowanych w roku 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2021–2023 działał w składzie: **dr hab. Bogusław Krasnowolski – przewodniczący**, dr Zbigniew Beiersdorf, dr Beata Biedrońska-Słotowa, dr Stanisław Dziedzic, dr inż. arch. Jan Janczykowski, inż. arch. Mikołaj Kornecki, doc. dr hab. Roman Kozłowski, prof. dr hab. Zdzisław Noga, prof. dr hab. Jacek Purchla, Aldona Sudacka, prof. dr. hab. Andrzej Szczerski, inż. arch. Jerzy Zbiegień – członkowie. Powołani w skład Zespołu członkowie: dr hab. Monika Bogdanowska, dr hab. Andrzej Gaczol, prof. dr hab. Stanisław Waltoś nie wzięli udziału w jego pracach.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęły do SKOZK **43** wnioski. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało do rozpatrzenia **35** wnioski (w tym 2 wnioski złożone w trybie interwencyjnym po 1 stycznia 2021 roku, z których wpłynął w terminie po rozpoczęciu prac zespołu sterującego i nie podlegał jego ocenie), **4** wnioski z powodów formalnych zwrócono wnioskodawcom bez rozpatrzenia, w **4** przypadkach wnioski zostały wycofane przez wnioskodawców.

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowanie (29 stycznia i 16 marca 2021 roku).

Efektom prac zespołu sterującego są przyjęte 18 marca 2021 roku listy rankingowe wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2021–2023.

W ramach wniosków nieobjętych działaniem szczegółowym zespół rekomendował do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym wszystkie 25 zadań podlegających jego ocenie. Podobnie w ramach listy rankingowej wniosków objętych działaniem „II.1 Twierdza Kraków” zespół rekomendował wszystkie 9 zadań podlegających jego ocenie do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym.

2.1.2 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „III. Obiekty sakralne”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „III. Obiekty sakralne” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z NFRZK do zadań realizowanych w roku 2020 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2020–2022 działał w składzie: **dr hab. Bogusław Krasnowolski – przewodniczący**, dr hab. Andrzej Betlej, dr Beata Biedrońska-Słotowa, dr hab. Wojciech Drelicharz, prof. dr hab. Marcin Fabiański, prof. dr hab. Grażyna Korpala, ks. dr Andrzej J. Nowobilski, Irena Palca, dr hab. Paweł Pencakowski, dr hab. Mieczysław Rokosz, ks. prof. dr hab. Jacek Urban, dr hab. Marek Walczak, ks. prof. dr hab. Andrzej Witko, Emil Zaitz – członkowie.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęły do SKOZK 34 wnioski. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało do rozpatrzenia 26 wniosków (w tym 1 wniosek złożony w trybie interwencyjnym po rozpoczęciu prac zespołu sterującego i niepodlegający w związku z tym rozpatrzeniu przez zespół).

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowanie (18 grudnia 2020 roku i 18 marca 2021 roku).

Efektom pracy zespołu sterującego jest przyjęta 18 marca 2021 roku lista rankingowa wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2021–2023.

Zespół rekomendował 24 zadania do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym, 1 zadaniu nie udzielił rekomendacji do umieszczenia w planie rzeczowo-finansowym z powodu wystąpienia okoliczności niepodlegających bezpośrednio ocenie w ramach przyjętych kryteriów punktacji.

2.1.3 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z NFRZK do zadań realizowanych w roku 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2021–2023 działał w składzie: **prof. dr hab. Jerzy Zdrada – przewodniczący**, dr Zbigniew Beiersdorf, dr hab. Monika Bogdanowska, dr Paweł Dettloff, dr inż. arch. Jan Janczykowski, dr hab. Waldemar Komorowski, doc. em. Andrzej Kurz, arch. Krystyna Łyczakowska, Halina Rojowska-Tasak, dr Andrzej Siwek, dr inż. arch. Krzysztof Wielgus – członkowie.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęło do SKOZK 35 wniosków. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało do rozpatrzenia 28 wniosków, a 7 wniosków z powodów formalnych zwrócono wnioskodawcom bez rozpatrzenia.

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowanie (4 lutego i 16 marca 2021 roku).

Efektom pracy zespołu sterującego jest przyjęta 16 marca 2021 roku lista rankingowa wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2021–2023.

Zespół rekomendował **19** zadań do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym, **3** wnioskom udzielił rekomendację do umieszczenia na liście rezerwowej, **6** zadaniom nie udzielił rekomendacji do umieszczenia w planie rzeczowo-finansowym, w tym 1 zadaniu z powodu wystąpienia okoliczności niepodlegających bezpośrednio ocenie w ramach przyjętych kryteriów punktacji.

2.1.4 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa do zadań realizowanych w roku 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2021–2023 działał w składzie: **Zofia Gołubiew – przewodnicząca**, Michał Koziół, Irena Palca, Wacław Passowicz, dr hab. Mieczysław Rokosz, Liliana Sonik, dr hab. Marian Wołkowski-Wolski, Elżbieta Wyszynska – członkowie.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęło do SKOZK **15** wniosków. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało **13** wniosków do rozpatrzenia (w tym 1 wniosek złożony w trybie interwencyjnym po 1 stycznia 2021 roku), **2** wnioski z powodów formalnych zwrócono wnioskodawcom bez rozpatrzenia.

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowania (12 lutego i 19 marca 2021 roku). W ramach oceny wniosków obejmujących grupy obiektów cmentarnych o zróżnicowanej klasie artystycznej i różnym stanie technicznym zespół dokonał zobjektywizowanej oceny stopnia konieczności wykonania prac konserwatorskich dla poszczególnych obiektów i przekazał odpowiednie wnioski w trybie roboczym dyrektor WRZKiDN MUW.

Efektom prac zespołu sterującego są przyjęte 19 marca 2021 roku listy rankingowe wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2021 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2021–2023.

W ramach wniosków nieobjętych działaniami szczegółowymi zespół rekomendował do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym wszystkie **8** zadań podlegających jego ocenie. Podobnie w ramach listy rankingowej wniosków objętych działaniem „V.1 Cmentarz Rakowicki – księga historii Polski” zespół rekomendował wszystkie **5** zadań podlegających jego ocenie do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym.

2.2 Działalność Komisji Programowania i Oceny Realizacji

W 2020 roku Komisja zebrała się na 5 posiedzeniach w dniach: 16 marca, 26 maja, 29 czerwca, 22 lipca, 23 września 2020 roku. Pracom komisji przewodniczył dr hab. Bogusław Krasnowolski.

W 2020 roku przyjęty plan rzeczowo-finansowy korygowany był sześciokrotnie. Propozycje korekt opracowywane przez WRZKiDN MUW opiniowane były przez Komisję w zakresie wynikającym z tematyki jej działania, a następnie przedkładane Prezydium SKOZK do rozpatrzenia. Realizując regulaminowy obowiązek czuwania nad właściwym przebiegiem prac finansowanych z NFRZK, członkowie komisji w 2020 roku uczestniczyli w licznych komisjach typowania robót, przeglądu i oceny realizacji oraz odbiorów końcowych w poszczególnych obiektach. Dało to możliwość bieżącej kontroli przebiegu procesu inwestycyjnego oraz konsultacji wykonawców i inwestorów z ekspertami wchodzącymi w skład komisji. Ponadto członkowie komisji zbierali się doraźnie w związku z koniecznością oceny stanu zachowania i potrzeb poszczególnych zabytków w perspektywie ich dalszej odnowy przy udziale środków NFRZK.

16 września 2020 roku przedstawiciele Komisji zapoznali się na miejscu ze stanem głównego budynku inwentarskiego folwarku w zespole pałacowo-folwarcznym Kirchmayerów przy ul. Nadbrzezie 6 w Krakowie-Pleszowie w związku ze złożonym w trybie interwencyjnym wnioskiem o przyznanie dofinansowania do zabezpieczenia budynku. Dysponent obiektu, Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie, przedstawił założenia projektowe prac zabezpieczających.

2.3 Sprawa dawnego zespołu szpitalno-kościelnego Bożogrobców na Stradomiu

W związku z widocznymi postępami nieobjętej dofinansowaniem z NFRZK inwestycji na terenie dawnego zespołu szpitalno-kościelnego Bożogrobców na Stradomiu przy ul. Stradomskiej 12–14 i 12a Prezydium SKOZK, po wysłuchaniu na posiedzeniu w dniu 29 maja 2020 roku krytycznej opinii małopolskiego wojewódzkiego konserwatora zabytków dr hab. Moniki Bogdanowskiej, zarekomendowało wystąpienie przez Przewodniczącego SKOZK do Generalnego Konserwatora Zabytków z prośbą o rozważenie możliwości przeprowadzenia na terenie tej inwestycji całościowego audytu celem ustalenia zgodności sposobu realizacji tej inwestycji z wydanymi pozwoleniami i prawidłami sztuki konserwatorskiej. Szczególny niepokój Komisji budził: zakres ingerencji budowlanej w strefę piwnic budynku frontowego i ich sklepień, zakres rozpoznania, zachowania i konserwacji elementów wystroju malarskiego i sztukatorskiego wewnątrz oraz relikwów architektury gotyckiej i barokowej; zakres zachowania i ekspozycji zabytkowych struktur odkrytych w trakcie badań archeologicznych towarzyszących inwestycji. Wystosowane do Generalnego Konserwatora Zabytków pismo Przewodniczącego SKOK z 16 czerwca 2020 roku zawierało również deklarację gotowości udziału przedstawicieli SKOZK, specjalistów z zakresie ochrony i konserwacji zabytków, w czynnościach audytorskich. Pismo to pozostało bez odpowiedzi. 15 lipca 2020 roku obszerne wyjaśnienia i informacje na temat inwestycji przedstawił w piśmie do SKOZK z własnej inicjatywy inwestor, tj. Angel Garden Sp. z o.o. Sp. k., artykułując propozycję organizacji spotkania w celu zapoznania się przez SKOZK na miejscu ze stanem faktycznym i stanowiskiem inwestora. Prezydium SKOZK na posiedzeniu 23 lipca 2020 roku rekomendowało udzielenie inwestorowi odpowiedzi zawierającej zgodę na spotkanie pod warunkiem udostępnienia przedstawicielom SKOZK całego terenu inwestycji z wszystkimi

wnętrzami oraz wyprzedzająco pełnej dokumentacji badawczej, projektowej i konserwatorskiej, zatwierdzonej przez władzę konserwatorską na etapie wydawania pozwoleń, oraz sprawozdań z badań archeologicznych. Wystąpienie o takiej treści, z daty 4 sierpnia 2020 roku, wystosowane do inwestora przez Zastępcę Przewodniczącego SKOZK dra hab. Bogusława Krasnowolskiego pozostało bez odpowiedzi.

2.4 Realizacja planu odnowy zabytków Krakowa na rok 2020 ze środków NFRZK

2.4.1 Założenia strategiczne

Podstawowe założenie strategiczne odnowy zabytków Krakowa w roku 2020 zawarte były w dokumencie *Program i kierunki działania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa* (Uchwała Nr 7/2014 SKOZK z dn. 8 listopada 2014 roku z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z tym dokumentem w doborze zadań do planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK Komitet dokonywał oceny wartości proponowanych zadań pod kątem zabytkowej i historycznej wartości obiektu i jego wyposażenia, autentyzmu zabytkowej substancji i konstrukcji, stanu zachowania (przy priorytetowym traktowaniu zabytków szczególnie zagrożonych), możliwości współpracy z beneficjentem (preferując zadania realizowane przy znaczącym wkładzie finansowym inwestora), a także pod kątem stopnia zaawansowania prac, traktując preferencyjnie zadania kontynuowane.

Zarazem zgodnie z przyjętą strategią Komitet oceniał wnioskowane zadania także pod kątem rangi poszczególnych zabytków w ujętych hierarchicznie kompozycjach urbanistycznych, wśród których najwyższą wartość zachowują zespoły objęte wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO (Wawel, historyczne centrum Krakowa w obrębie Plant, Kazimierz i Stradom). Niższą wagę w tym kryterium przypisano pozostałym obszarom uznanym za pomniki historii (w zakresie wpisów na listę pomników historii dokonanych zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 1994 roku i rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 roku: terenom pomiędzy Plantami a drugą obwodnicą, osiemnastowiecznemu Podgórzu, dawnemu przedmieściu Wesoła, Kopcu Kościuszki z otoczeniem i opactwu Benedyktynów w Tyńcu), najniższą zaś wagę enklawom na obrzeżach miasta związanym z dawnymi układami wiejskimi, relikdami wiejskiego krajobrazu, zespołami rezydencjonalnymi i sakralnymi oraz zespołami fortecznymi, a także z wybitnymi realizacjami architektonicznymi XX wieku.

Przyjęte założenia strategiczne znalazły swoje odzwierciedlenie w zasadach oceny wniosków przez zespoły sterujące. W przypadku zadań związanych z zabytkowymi budynkami (priorytety II i III), a także z zespołami zieleni komponowanej (priorytet V) przedmiotem oceny eksperckiej (stanowiącej do 65% ogółu punktów możliwych do otrzymania przez wniosek) była wartość artystyczna, historyczna lub naukowa chroniona w ramach danego zadania (do 25% punktów), konieczność wykonania prac wynikająca ze stanu substancji zabytkowej (do 20% punktów) i ranga obiektu w układzie urbanistycznym (do 20% punktów). Dla tego ostatniego kryterium przyjęto zróżnicowane górne i dolne limity punktacji dla poszczególnych obszarów – przy zachowaniu preferencji dla Wawelu, Starego Miasta i Kazimierza, niższym dolnym limicie punktacji dla obszarów położonych poza obrębem wpisu na listę UNESCO, lecz w granicach pomników historii, oraz najniższym zakresie możliwej punktacji dla enklaw zabytkowych poza obszarami pomników historii. Na podstawie doświadczeń lat poprzednich w roku 2019 Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa

postanowił wprowadzić odrębny system punktacji eksperckiej dla wniosków rozpatrywanych w ramach priorytetu „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”, zakładający ocenę wartości artystycznej, historycznej lub naukowej chronionej wnioskowanym zadania (do 25% punktów), konieczność wykonania prac wynikająca ze stanu substancji zabytkowej (do 25% punktów), rangi obiektu w układzie urbanistycznym (do 10% punktów) i zgodności wnioskowanego zadania z założeniami strategicznymi zawartymi w *Programie i kierunkach działania SKOZK* (do 5% punktów). Ocena wniosków rozpatrywanych we wszystkich priorytetach uwzględnia także obiektywną ocenę parametryczną (do 35% możliwych do otrzymania przez wniosek punktów, z czego 5% w przypadku objęcia obiektu finansowaniem z NFRZK w dwóch poprzednich latach oraz do 30% za zadeklarowany wkład własny – proporcjonalnie do jego wysokości).

Rok 2020 był czwartym i ostatnim rokiem realizacji projektów kluczowych NFRZK na podstawie promes wystawionych przez Komitet w 2016 i 2017 roku. Zgodnie z przyjętą definicją za projekty kluczowe uznane być mogą „zadania realizowane w obiektach o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa narodowego, stanowiących pod względem artystycznym lub historycznym wybitne świadectwa zjawisk kulturowych i społecznych, wydarzeń i procesów historycznych istotnych dla historii Polski, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wpisujących tę historię w kontekst uniwersalny”. Cechą szczególną projektów kluczowych jest silniejsze niż w przypadku pozostałych zadań powiązanie działań konserwatorskich i restauratorskich z efektami w postaci rozwinięcia lub udoskonalenia funkcji zabytku związanych z propagowaniem dziedzictwa.

Rok 2020 był ósmym rokiem realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w podziale na priorytety i działania. Alokacje finansowe do poszczególnych priorytetów i działań ustalane były kwotowo w aktualizowanej na bieżąco wieloletniej prognozie finansowej NFRZK. W 2020 roku dofinansowania z NFRZK udzielane były w ramach następujących działań priorytetów i działań:

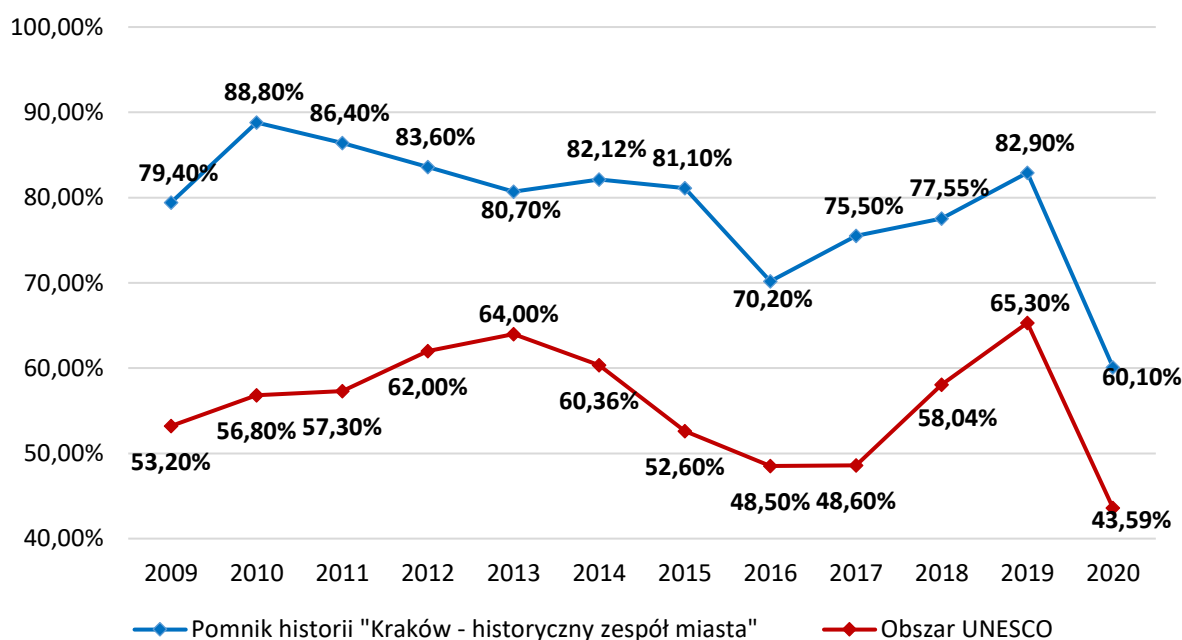
- **Priorytetu operacyjnego „I. Projekty kluczowe”**, obejmującego dokończenie w części kwalifikowanej 10 strategicznych projektów przewidzianych pierwotnie do realizacji w latach 2017–2019;
- **Priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej”**, zawierającego działanie „II.1 Twierdza Kraków”;
- **Priorytetu operacyjnego „III. Obiekty sakralne”**;
- **Priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”**;
- **Priorytetu operacyjnego „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej”** zawierającego działanie „V.1 Cmentarz Rakowicki – księga historii Polski”.

Na zadania zrealizowane **na obszarach uznanych za pomniki historii** przeznaczono w 2020 roku z NFRZK **20.476.903,68 zł**, tj. **67,43%** ogółu wydatkowanych środków Funduszu. Z tej sumy 18.248.377,60 zł, tj. 60,10% ogółu wydatkowanych środków Funduszu, przypadło na historyczne centrum miasta uznane za pomnik historii w 1994 roku (w latach poprzednich dla tego pomnika historii współczynnik ten wynosił: 2009 – 79,4%, 2010 – 88,8%, 2011 – 86,4%, 2012 – 83,6%, 2013 – 80,7%, 2014 – 82,12%, 2015 – 81,1%, 2016 – 70,2%, 2017 – 75,5%, 2018 – 77,55%, 2019 – 76,34%). Był to zatem najniższy współczynnik nakładów na największy pomnik historii w granicach Krakowa. Sytuacja ta wynikała ze zmniejszenia

nakładów na realizację projektów kluczowych w związku z ich wejściem w fazę końcową w 2020 roku, a także ze skoncentrowaniem wydatków Funduszu w ramach działania „II.1 Twierdza Kraków” realizowanego w obiektach znajdujących się w większości na peryferiach miasta (15,24% wydatków Funduszu).

Z kolei na zadania realizowane w centralnej części pomnika historii, stanowiącej od 1978 roku przedmiot wpisu na **Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO**, przeznaczono z NFRZK w 2019 roku kwotę **13.236.284,12 zł**, tj. **43,59%** ogółu wydatków (w latach poprzednich: 2009 – 53,2%, 2010 – 56,8%, 2011 – 57,3%, 2012 – 62,0%, 2013 – 64,0%, 2014 – 60,36%, 2015 – 52,6%, 2016 – 48,5%, 2017 – 48,6%, 2018 – 58,04%, 2019 – 65,30%). Był to zatem najniższy współczynnik nakładów w ostatnich kilkunastu latach. Przyczyna tej sytuacji jest analogiczna do spadku współczynnika nakładów na obszarze pomnika historii.

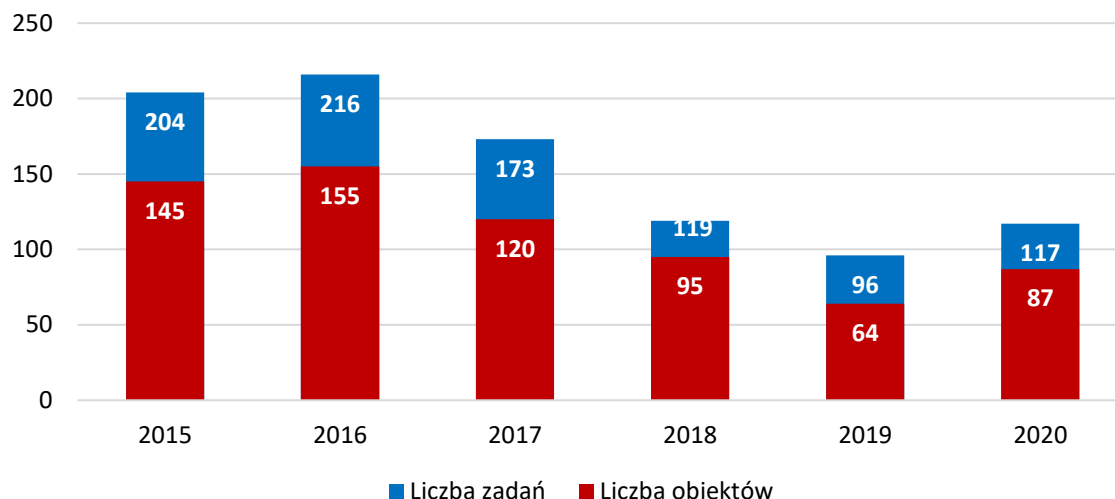
Wykres 2. Udział wydatków z NFRZK w 2020 roku na prace w obiektach zlokalizowanych na terenie objętym wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz na obszarze pomnika historii „Kraków – historyczny zespół miasta” w skali wszystkich wydatków NFRZK w poszczególnych latach

2.4.2 Osiągnięte rezultaty konserwatorskie

W roku 2020 zrealizowano przy udziale środków NFRZK **117** zadań w **97** obiektach zabytkowych (w rozumieniu pozycji w rejestrze zabytków nieruchomych, tj. niezależnie od faktycznej liczby budowli objętych ochroną na podstawie jednego wpisu do rejestru). Porównując te dane z danymi z lat poprzednich, uwagę zwraca powrót liczby zadań i obiektów objętych dofinansowaniem w roku 2020 do poziomu z roku 2018. Przyczyną tego stanu rzeczy było znaczne zmniejszenie w 2020 roku koncentracji wydatków Funduszu na zadania strategiczne realizowane w ramach priorytetu operacyjnego „I. Projekty kluczowe” w związku z ich wejściem w fazę końcową.

Wykres 3. Liczba obiektów i zadań objętych dofinansowaniem z NFRZK w roku 2020.

Do **najważniejszych rezultatów** prac konserwatorskich realizowanych w 2020 roku przy wykorzystaniu dofinansowań z NFRZK należy zaliczyć:

- w **kryptach archikatedry wawelskiej**, w ramach projektu kluczowego NFRZK: zakończenie pełnej konserwacji metalowego sarkofagu króla Augusta II Mocnego wraz z cynową trumną oraz wzmocnieniem jego konstrukcji, a także przeprowadzenie konserwacji XVII-wiecznych sarkofagów królewicza Zygmunta Kazimierza Wazy i królowny Marii Anny Izabeli Wazówny, dzieci króla Władysława IV. Tym samym zakończono realizowany od 2017 roku projekt kluczowy NFRZK, w ramach którego na najbliższe lata zabezpieczono konserwatorsko krypty katedry, w tym 19 sarkofagów 5 polskich królów, 5 polskich królowych, 6 królewiczów i królowien, wieszczów narodowych i marszałka Józefa Piłsudskiego. Zmodernizowano również instalację elektryczną oraz instalację wentylacji mechanicznej wewnątrz krypt;
- w **nawach archikatedry wawelskiej**: przeprowadzenie konserwacji średniowiecznych nagrobków królów Władysława Łokietka i Władysława Jagiełły, a także wykonanego w Rzymie przez Antoniego Madeyskiego symbolicznego nagrobka króla Władysława Warneńczyka;
- w **kapitularzu Katedry Wawelskiej**: zakończenie przedsięwzięcia wieloletniego etapowanego polegającego na konserwacji unikatowego kompletu obiciowych tkanin jedwabnych z XVII wieku. Tym samym zakończono pełną konserwację wnętrza kapitularza, obejmującą we wcześniejszych latach także wystrój malarski i boazerię;
- w **bazylice Mariackiej**, w ramach projektu kluczowego NFRZK: zakończenie kompleksowej konserwacji ołtarza Wita Stwosza – pierwszej od lat 1946–1949 pełnej konserwacji tego arcydzieła rzeźby gotyckiej;
- w **zespole klasztornym Dominikanów**: zakończenie w ramach projektu kluczowego adaptacji średniowiecznych i nowożytnych pomieszczeń klasztornych na potrzeby powstającego Muzeum Polskiej Prowincji Dominikanów, wraz z ekspozycją odkrytej ściany romańskiej i reliktyw średniowiecznego hypokaustum;
- w **zespole klasztornym Franciszkanów**: zakończenie w ramach projektu kluczowego kompleksowej konserwacji średniowiecznych krużganków wraz z ich wystrojem i

witrażami, połączone z otwarciem dla zwiedzających dwóch niedostępnych dotychczas skrzydeł krużganków;

- w **zespole klasztorno-kościelnym Pijarów** w ramach ostatniego etapu projektu kluczowego odtworzono w dolnym kościele wyposażenie kaplicy Świętych Schodów w obrębie Więzienia Chrystusowego, kończąc tym samym przywracanie wnętrzu oryginalnego, powstałego w XVIII wieku programu ideowo-artystycznego związanego z kultem Męki Pańskiej;
- w **zespole synagogi i cmentarza Remuh**: zakończenie w ramach projektu kluczowego rewaloryzacji tego zespołu łącznie z konserwatorskim zabezpieczeniem około 400 nowożytnych nagrobków kamiennych;
- w bazylice **Bożego Ciała na Kazimierzu**: zakończenie projektu kluczowego, w ramach którego od 2017 roku wykonano pełną konserwację części wyposażenia i wystroju, w tym: powierzchni czterech przęseł sklepienia prezbiterium z odsłonięciem polichromowanej dekoracji ornamentalnej, belki tęczowej z grupą rzeźb, tronu prepozyta, ołtarzy: św. Marii Magdaleny, Chrystusa Salvatora, Matki Boskiej Łaskawej, Chrystusa Ukrzyżowanego, św. Józefa – z odsłonięciem i konserwacją pierwotnej kolorystyki z epoki baroku;
- w siedzibie **Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”**: zakończenie w ramach projektu kluczowego rewaloryzacji obiektu połączonego z zabezpieczeniem konstrukcyjnym oraz pracami konserwatorskimi w sali głównej, sali Talowskiego, sali klubowej i sali Łuczniczej oraz z odtworzeniem historycznego, zachodniego wejścia do sali głównej;
- w **zespole opactwa Cystersów w Mogile**: zakończenie w ramach projektu kluczowego adaptacji piwnic i parteru budynku tzw. opatówki i przeoratu wraz z najbliższym otoczeniem na potrzeby powstającego Muzeum Cystersów w Mogile. Prace konserwatorskie związane były m.in. z odsłonięciem wystroju architektonicznego pomieszczeń, w tym holu średniowiecznego, pieca hypokaustycznego, komory przypiecowej i portalu późnogotyckiego;
- w **Bastionie V Fortu 2 „Kościuszko”**: zakończenie w ramach projektu kluczowego adaptacji obiektu na potrzeby Muzeum Kościuszkowskiego.

W roku 2020 prowadzono przy udziale dofinansowań z NFRZK także działania w wielu innych obiektach zabytkowych.

W **bazylice Mariackiej** kontynuowano rozpoczęte w 2019 roku wieloletnie przedsięwzięcie etapowane obejmujące odnowę kamiennych epitafiów w południowej ścianie prezbiterium oraz gzymsów i cokołów. Rozpoczęto zaplanowaną na dwa lata konserwację pobliskiej **kaplicy Ogrojcowej przy kościele św. Barbary** – wybitnego późnośredniowiecznego zespołu rzeźbiarskiego powstałego w kręgu Wita Stwosza. We wnętrzu tego kościoła przeprowadzono natomiast interwencyjne prace remontowe i konserwatorskie przy chórze muzycznym. Stan zachowania zabytku wymagał podjęcia pilnych działań w związku ze znacznym stopniem uszkodzenia konstrukcji przez drewnojady. W 2020 roku kontynuowano remont konserwatorski **kamienicy „Wikarówka”**, należącej do Parafii Mariackiej.

W zespole ulicy Kanoniczej zakończono wieloletni remont średniowiecznego **Domu Jana Długosza przy ul. Kanoniczej 25**, w ramach którego wykonano m.in. zabezpieczenie przeciwwilgociowe budynku oraz przeprowadzono remont konserwatorski elewacji dziedzińca oraz zachodniej i południowych elewacji zewnętrznych wraz ze średniowieczną płytą erekcyjną domu psalterzystów. W **kamienicy przy ul. Grodzkiej 44 / Senackiej 10** ukończono wieloletni remont konserwatorski elewacji frontowych połączony z rekonstrukcją stolarki okiennej.

W obrębie Plant w **dawnym klasztorze Karmelitów z XVII wieku** – obecnie siedzibie Muzeum Archeologicznego usytuowanej przy ul. Senackiej 3 w formule przedsięwzięcia wieloletniego kontynuowano remont konserwatorski rozległych elewacji. W ramach prac prowadzonych przy tworzeniu Panteonu Narodowego w wirydarzu **kościół św. św. Piotra i Pawła** przy ul. Grodzkiej 52a pomiędzy reliktem muru średniowiecznego a fundamentem wschodniej ściany kościoła kontynuowano działania zabezpieczające i roboty ziemne połączone z badaniami archeologicznymi. W tej samej świątyni zakończono prowadzony od 2018 roku remont pokrycia dachowego kopuły, prezbiterium oraz nawy głównej i naw bocznych. W sąsiednim **klasztorze Sióstr Klarysek z kościołem św. Andrzeja** przy ul. Grodzkiej 54 kontynuowano remont konserwatorski dachu i kominów budynków klasztornych. W zakresie tego samego zadania kontynuowano również renowację stałego wyposażenia wnętrza barokowego chóru na emporze kościoła, na które składają się m.in. liczne obrazy i rzeźby pochodzące z różnych okresów i prezentujące zróżnicowany poziom artystyczny. W **dawnym Collegium Jezuickim – Collegium Broscianum UJ** przy ulicy Grodzkiej 52 ukończono wieloletni remont elewacji podwórzowych połączony z rekonstrukcją stolarki. W **Pałacu Wielopolskich** na placu Wszystkich Świętych 3-4 dobiegło końca przedsięwzięcie wieloletnie etapowane obejmujące remont elewacji od strony pl. Wszystkich Świętych oraz trzech portali kamiennych z elewacji podwórca oraz kamiennej kolumny zdwojonej arkady przewiązki.

W **kościółce Franciszkanów** rozpoczęto w ostatnim kwartale 2020 roku pierwszy etap zadania wieloletniego obejmującego kompleksową konserwację wnętrza prezbiterium i transeptu zdobionego polichromiami Stanisława Wyspiańskiego. Pogarszający się stan malowideł wymagał pilnej interwencji konserwatorskiej, której towarzyszy modernizacja infrastruktury technicznej wnętrza, w tym oświetlenia. Środkami z NFRZK wsparto również kontynuację remontu konserwatorskiego elewacji dziedzińca **Pałacu Biskupów Krakowskich** największego po Wawelu pałacu w centrum Krakowa.

Przeprowadzono prace zabezpieczająco-naprawcze w **Sukiennicach**, w których na sklepieniach zachodnich arkad w poprzednich latach ujawnił się stan awarii (pęknięcia i bruzdy, których pochodzenia nie udało się ostatecznie wyjaśnić). W sieni pobliskiej **kamienicy „Pod Blachą”** (Rynek Główny 29) zakończono odsłanianie i konserwację polichromii w stylu pompejańskim w sieni, datowanej na drugą połowę XX wieku. W **kamienicy Arcybractwa Miłosierdzia** przy ul. Siennej 5 przeprowadzono prace remontowe w związku z awaryjnym stanem ściany granicznej pomiędzy posesjami przy ul. Siennej 3 i 5. W **Barbakanie** rozpoczęto rozpisany na trzy lata remont konserwatorski balkonu wewnętrznego wraz konsolami.

W zespole **kościół i klasztoru pw. św. Kazimierza Królewicza Ojców Reformatów** przy ul. Reformackiej 4 prowadzono remont konserwatorski wraz ze wzmocnieniem konstrukcyjnym i częściowym przemurzeniem zachodniego, narożnego odcinka muru

klasztoru. Ze środków NFRZK kontynuowano w budynku **klasztoru Sióstr Dominikanek** przy ul. Mikołajskiej 21 prace konstrukcyjne związane ze stabilizacją posadowienia obiektu poprzez wykonanie mikropali iniekcyjnych w ścianach fundamentowych. W **zespole kościelno-klasztornym Zgromadzenia Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego de Saxia** ukończono przedsięwzięcie wieloletnie obejmujące remont konserwatorski elewacji frontowej i bocznej świątyni oraz elewacji budynku klasztornej od ul. Św. Tomasza 23. W **klasztorze Zgromadzenia Panien Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny** przy ul. Szpitalnej 18 rozpoczęto trzyletnie przedsięwzięcie obejmujące prace konserwatorskie w obrębie dwóch adaptowanych do funkcji muzealnych pomieszczeń i kaplicy, w tym przy renesansowych malowanych fryzach podstropowych i drewnianych polichromowanych stropach oraz detalu architektonicznym.

W **kolegium Pijarów**, w dawnym pomieszczeniu refektarza odsłonięto i podano konserwacji technicznej nieznany wystrój malarski z połowy XVIII wieku, którego autorstwo przypisywane jest Andrzejowi Radwańskiemu, czołowemu polskiemu twórcy doby późnego baroku. W **kamienicy Bąkowskich** przy ul. Św. Jana 12 (siedzibie Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa) odsłonięto i poddano konserwacji technicznej polichromie w pomieszczeniu na I piętrze oraz przeprowadzono w związanym z tym zakresie wymianę instalacji elektrycznych.

W **zespole kolegiaty św. Anny** przy ul. św. Anny 11 kontynuowano prace zabezpieczające połączone z izolacją przeciwwilgociową budynku probostwa i części elewacji kościoła wraz z remontem konserwatorskim elewacji zachodniej i północnej probostwa.

Na terenie dawnego miasta Kazimierza pracami objęto zabytki wielowiekowego współistnienia społeczności chrześcijańskiej i żydowskiej. W 2020 roku dzięki środkom NFRZK ukończono wieloletni remont i zabezpieczenie **muru średniowiecznego miasta Kazimierz przy ul. Paulińskiej**. W **zespole klasztornej Ojców Paulinów na Skalce** w obrębie relikwów zabudowy gotyckiej przy południowej ścianie kościoła wykonano zabezpieczenie konstrukcji muru obwodowego poprzez kotwienie gotyckiej przypory, wzniesienie wieńca żelbetowego na zwieńczeniu „bastionu”, wzmocnienie i przeszywanie pęknięć muru. Ponadto zdemontowano silnie zniszczone kamienne nakrywy ze wschodniego muru bastionu w celu poddania ich niezbędnym naprawom. W **Synagodze Tempel** kontynuowano prace zabezpieczające, związane z konstrukcyjnym wzmocnieniem słupów pierwszego piętra galerii wewnętrznej.

W obrębie pozostałej, to jest położonej już poza obszarem wpisu na listę UNESCO, części historycznego centrum Krakowa uznanego w 1994 roku za pomnik historii przy udziale środków z NFRZK prowadzono w 2020 roku prace remontowe i konserwatorskie w wielu zespołach architektury świeckiej i sakralnej.

Objęły one m.in. kontynuację prac konserwatorskich przy wystroju wnętrza **kościoła św. Mikołaja przy ul. Kopernika 9** (dekoracje ścian i sklepień zakrystii). W **bazylice pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa Księża Jezuitów** przy ul. Kopernika 26 kontynuowano remont konserwatorski elewacji. W 2020 roku zabiegom konserwatorskim poddano kolejne elementy stałego wyposażenia **barokowej furty klasztornej w Klasztorze Sióstr Karmelitanek Bosych** przy ul. Kopernika 44.

W **zespole klasztornej Kapucynów** przy ul. Loretańskiej 11 rozpoczęto przedsięwzięcie wieloletnie etapowane obejmujące remont budowlano-konserwatorski elewacji, dachu i otoczenia Domku Loretańskiego, wzniesionego w latach 1712–1719 według projektu Kacpra

Bażanki, czołowego polskiego architekta pierwszej połowy XVIII wieku. W budynku pobliskiej **dawnej Akademii Handlowej – obecnie Zespole Szkół Ekonomicznych nr 1** przy ul. Kapucyńskiej 2 kontynuowano konserwację posadzek w korytarzach pierwszego piętra oraz bocznej klatki schodowej oraz stolarki okiennej oraz bramy wejściowej.

Z terenu dawnego miasta Podgórze, znajdującego się na obszarze pomnika historii, uwzględniono w działaniach SKOZK **kościół pw. św. Józefa** przy ul. Zamoyskiego 2, w którym przeprowadzono interwencyjną naprawę pokrycia dachu.

W grupie najcenniejszych zabytków położonych poza obszarem historycznego centrum miasta uznanym w 1994 roku za pomnik historii współfinansowano kontynuację rewaloryzacji budynków wchodzących w skład **zespołu szpitalnego miasta-ogrodu w Krakowie-Kobierzynie** (budynki nr 1, 4B, 28, 40). Zakończono remont znajdującego się w stanie awarii **muru ogrodzeniowego cmentarza Rakowickiego** od strony południowej. Wykonano również dokumentację projektową rewaloryzacji **Starego Cmentarza Podgórskiego**. W **drewnianym kościele pw. św. Bartłomieja Apostoła w Mogile** przy ul. Klasztornej 4 zakończono realizację przedsięwzięcia wieloletniego etapowanego, w ramach którego m.in. zabezpieczono elementy konstrukcji nośnej oraz przystąpiono do remontu znajdującej się w stanie awarii sygnaturki. Pracom naprawczym i konserwatorskim oraz zabezpieczeniu przed zawaleniem została poddana dawna ściana szczytowa hangaru nr 5 w **zespole lotniska Rakowice-Czyżyny** (relikty zachodniej grupy hangarowej portu 2 Pułku Lotniczego). Ściana została zabezpieczona w formie „trwałej ruiny” z zachowaniem możliwości przyszłego związania konstrukcyjnego ściany z planowanym do wzniesienia w obrysie przedwojennego hangaru nowym budynkiem ekspozycyjnym Muzeum Lotnictwa Polskiego.

Dofinansowaniem ze środków NFRZK wsparto również kolejne etapy konserwacji wnętrz kościołów w **zespole klasztornym Kamedulów na Bielanach** oraz **zespole opactwa Benedyktynów w Tyńcu**. W trakcie prac konserwatorskich przy **romańskim portalu w kościele św. Augustyna i św. Jana Chrzciciela w zespole klasztornym Norbertanek na Zwierzyńcu** przy ul. Kościuszki 88 po przeprowadzeniu niezbędnych badań archeologicznych i archeologicznych dokonano pełnego odsłonięcia portalu ukrytego dotąd w dużej części poniżej poziomu posadzki. Docelowo XIII-wieczny portal będzie eksponowany w całości, a nad pogłębioną do poziomu z okresu powstania portalu kruchtą kościoła zostanie przerzucona kładka komunikacyjna. W pobliskiej drewnianej **kaplicy pw. św. Małgorzaty** przy ul. bł. Bronisławy 3 rozpoczęto w ramach przedsięwzięcia wieloletniego etapowanego prace konserwatorskie połączone z wykonaniem instalacji systemu ochrony przeciwpożarowej. W **dworze Rodziny Ziobrowskich** przy ul. Zawilej 2 ukończono trzeci etap remontu konserwatorskiego elewacji wraz z rekonstrukcją stolarki okiennej i remontem tarasów. W ramach prac ratunkowych zabezpieczono najbardziej zniszczone fragmenty dachu głównego budynku inwentarskiego **dawnych stajni w zespole pałacowo-folwarcznym Kirchmayerów** w Krakowie-Pleszowie.

Ze wsparciem dofinansowania z NFRZK prowadzono w roku 2020 prace w zabytkach fortecznych dawnej austriackiej Twierdzy Kraków, z czego najwięcej w ramach działania szczegółowego „II.1 Twierdza Kraków” realizowanego od 2013 roku w ramach priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej”. Prace o najszerszym zakresie prowadzone były w **zespole Fortu nr 2 „Kościuszkę”** u stóp Kopca Kościuszki przy al. Waszyngtona 1, objętym w 2017 roku wpisem na Listę Pomników Historii. Oprócz opisanych powyżej prac adaptacyjnych w Bastionie V na potrzeby Muzeum Kościuszkowskiego w ramach projektu kluczowego NFRZK, w 2020 roku przeprowadzono dalsze roboty przy reliktach Bastionów I–

III obejmujących ich odsłonięcie na potrzeby powstającego parku. W neogotyckiej kaplicy bł. Bronisławy projektu Feliksa Księżarskiego oraz przy ceglanych elewacjach koszar szyjowych, bastionu IV, kaponiery północnej i kurtyny III-IV. W **Forcie „Kleparz”** przy ul. Kamiennej 2/4, jednym z dwóch największych krakowskich założeń fortyfikacyjnych, zakończono kompleksowe prace rewaloryzacyjne w obrębie zachodniej kaponiery typu „kocie uszy” związane z jej adaptacją do potrzeb przestrzeni ekspozycyjno-turystycznej. Środki NFRZK wsparły również kontynuację rewitalizacji **Fortu nr 52 „Borek”** wraz otaczającą go zielenią w związku z jego adaptacją na dzielnicowy ośrodek kultury. W **Forcie 49 „Krzesławice”** zakończono realizowane od kilku lat remonty schronu głównego, poterny i kaponiery czołowej, oraz częściowych rekonstrukcji profili ziemnych oraz odtworzenia pierwotnego przebiegu z umocnieniem skarp fosi północno-zachodniej i wschodniej – miejsc masowych egzekucji dokonanych przez okupanta niemieckiego w latach 1939–1941. W **Forcie 51 ½ „Swoszowice”**, zagospodarowanym przez Fundację „Gloria Fortibus” na cele Muzeum Spraw Wojskowych, kontynuowano remont konserwatorski głównego budynku fortecznego w zakresie wnętrza. W **Forcie Pancernym 52 ½ N „Skotniki”** kontynuowano, w formule przedsięwzięcia trzyletniego, adaptację obiektu dla potrzeb Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń – jednostki badawczej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. W **Forcie 52 ½ S „Skotniki” („Sidzina”)**, silnie zdegradowanym pustostanie przejętym w użytkowanie z myślą o rewaloryzacji przez „Fundację Pełną Życia”, kontynuowano remont i przebudowę dawnego bloku koszarowo-bojowego oraz prace porządkujące zaniedbany od dziesięcioleci zespół fortecznej zieleni komponowanej (inwestycja prowadzona przy większościowym wkładzie środków europejskich). W **Forcie nr 52a „Łapianka”** odsłonięto i zabezpieczono umocnienia fosi.

Rok 2020 był piątym rokiem realizacji przez SKOZK działania „**V.1 Cmentarz Rakowicki – księga historii Polski**”, w ramach którego podjęto renowację 4 nagrobków, grobowców i pomników nagrobnych osób wybitnie zasłużonych dla historii i kultury narodowej. W tej grupie na szczególną uwagę zasługuje kaplica grobowa krakowskiego klasztoru dominikanów, w której spoczywa wielu zasłużonych zakonników, w tym zmarły w opinii świętości o. Joachim Badeni, autor licznych książek i duszpasterz akademicki. Poza działaniem szczegółowym na Cmentarzu Rakowickim prowadzono 6 zadań, z czego dwa były przedsięwzięciami wieloletnimi obejmującymi łącznie 58 nagrobków, płyt grobowych lub tablic pamiątkowych. Na **Cmentarzu Podgórskim** tzw. **Nowym** prowadzono dwa przedsięwzięcia wieloletnie, w ramach których odnawiano 8 grobowców. Na **Cmentarzu Żydowskim** tzw. **Nowym** przy ul. Miodowej 55 ukończono trzeci etap zadania wieloletniego, w ramach którego odrestaurowano łącznie 150 kamiennych macew.

3. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA

Do zadań SKOZK należy troska o zapewnienie wpływu środków na NFRZK oraz społeczna kontrola prawidłowego i efektywnego ich wykorzystania. Pieczę nad działalnością Komitetu w tym zakresie sprawowała przede wszystkim Komisja Finansowa SKOZK pracująca w roku 2020 pod kierunkiem **prof. dra hab. Jerzego Zdrady**. Obsługę finansową NFRZK zgodnie z ustawą z dnia 18 kwietnia 1985 roku o NFRZK zapewniał w 2020 roku Wojewoda Małopolski. W 2020 roku Komisja Finansowa odbyła 5 posiedzeń w dniach: 16 marca, 27 maja, 29 czerwca, 22 lipca, 24 września.

Zasadniczym zadaniem Komisji było dbanie o prawidłowy przebieg finansowania procesu rewaloryzacji zabytków Krakowa, opiniowanie niezbędnych korekt planu rzeczowo-finansowego zapewniających pełne wykorzystanie limitów, wypracowywanie opinii, analiz i ocen dla potrzeb Prezydium i Zebrania Plenarnego SKOZK. Sprawując kontrolę finansową nad realizacją planu rzeczowo-finansowego Komisja Finansowa co kwartał analizowała przedkładane przez WRZKiDN MUW informacje o stanie zaawansowania finansowego planu oraz proponowanych korektach.

Wpływy do NFRZK wyniosły w 2020 roku **30.458.468,68 zł**, na którą to sumę złożył się m.in. stan środków na dzień 1 stycznia 2020 roku w wysokości 199.212,44 zł oraz dotacja z budżetu państwa przekazana za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP w wysokości **30.000.000,00 zł**. Wydatki z NFRZK na prace w obiektach zabytkowych ujętych w rocznym planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa wyniosły **30.365.877,60 zł**, co stanowiło 99,87% łącznej kwoty dofinansowań przyznanych w planie rzeczowo-finansowym po korektach. Stan środków na rachunku NFRZK na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł **92.591,08 zł**.

W celu zapewnienia optymalnego wykorzystania środków finansowych NFRZK, w odpowiedzi na wnioski beneficjentów i propozycje przedłożone przez WRZKiDN MUW, poparte opiniami komisji problemowych SKOZK, przeprowadzono w 2020 roku **6 korekt** planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa. Z uwagi na powiązanie zapisów planu rzeczowo-finansowego z kosztami poszczególnych zadań przyjętymi na podstawie przedłożonych przez beneficjentów wstępnych kosztorysów oraz ich późniejsze uściślanie w toku realizacji planu w oparciu o faktyczne koszty, szczegółowe przedstawienie dokonanych w trakcie roku zmian w planie rzeczowo-finansowym wykracza poza ramy niniejszego sprawozdania. Informacje o korektach znajdują się w odpowiednich uchwałach Prezydium SKOZK opublikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://bip.skoz.pl/category/uchwaly-prezydium-skoz-2020/>).

Tytułem ogólnej informacji odnotować należy, że **pierwszej korekty** planu rzeczowo-finansowego dokonano 29 maja (Uchwała Nr 3/2020 Prezydium SKOZK). Zwiększono wówczas limit dofinansowań dla 8 zadań o łączną kwotę 796.350,80 zł, zmniejszono przyznane limity dofinansowań dla 12 zadań o łączną kwotę 894.266,85; skreślono z planu 1 zadanie z limitem dofinansowania 70.000,00 zł oraz zwiększono rezerwę NFRZK o kwotę 167.916,05 zł, tj. do wysokości 204.616,05 zł

Drugiej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 30 czerwca (Uchwała Nr 5/2020 Prezydium SKOZK). Zwiększono przyznane limity dofinansowań dla 4 zadań o kwotę 280.728,28 zł, zmniejszono limit dofinansowań dla 4 zadań o kwotę 21.011,22 zł, skreślono z planu 1 zadanie z limitem dofinansowania 200.000,00 zł, wprowadzono do planu 1 nowe zadanie z limitem dofinansowania w kwocie 19.630,00 zł oraz zmniejszono rezerwę NFRZK o 181.347,06 zł, tj. do wysokości 23.268,99 zł.

Trzeciej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 23 lipca (Uchwała Nr 8/2020 Prezydium SKOZK). Zwiększono wówczas limit dofinansowań dla 4 zadań o łączną kwotę 626.711,87 zł, zmniejszono limit dofinansowań dla 10 zadań o łączną kwotę 239.368,16 zł, skreślono z planu 1 zadanie z limitem dofinansowania 177.309,89 zł oraz zmniejszono rezerwę NFRZK o kwotę 12.343,71 zł, tj. do wysokości 10.925,28 zł.

Czwartej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 25 września (Uchwała Nr 11/2020 Prezydium SKOZK). Zwiększono przyznane limity dofinansowań dla 12 zadań o łączną kwotę

672.934,20 zł, zmniejszono limity dofinansowań dla 29 zadań o łączną kwotę 698.545,30 zł, skreślono z planu 2 zadania na łączną kwotę limitu dofinansowań 178.620,90, wprowadzono do planu 2 nowe zadania na łączną kwotę dofinansowania 132.616,22 zł oraz zwiększono rezerwę NFRZK o kwotę 64.615,78 zł, tj. do wysokości 75.541,06 zł.

Piątej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 13 listopada (Uchwała Nr 14/2020 Prezydium SKOZK). Zwiększono wówczas limity dofinansowań dla 5 zadań o łączną kwotę 251.075,78 zł; zmniejszono limity dofinansowań dla 9 zadań o łączną kwotę 188.233,41 zł, skreślono z planu 1 zadanie z limitem dofinansowania 104.998,95 zł oraz zmniejszono rezerwę NFRZK o kwotę 52.343,42 zł, tj. do kwoty 23.197,64 zł.

Szóstej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 4 grudnia (Uchwała Nr 17/2020 Prezydium SKOZK). Zmniejszono wówczas limity dofinansowań dla 4 zadań o łączną kwotę 25.082,09 zł oraz zwiększono rezerwę NFRZK o kwotę 25.082,09 zł, tj. do wysokości 48.279,73 zł.

Istotnym czynnikiem branym pod uwagę zarówno na etapie planowania wydatków NFRZK w roku 2020, jak i w ramach kolejnych korekt planu był udział wkładów własnych beneficjentów w koszcie realizacji zadań. W momencie uchwalania planu rzeczowo-finansowego na rok 2020 stosunek dofinansowań z NFRZK do wkładów własnych beneficjentów w kosztach realizacji całości planu wynosił jak 52,27 : 47,73 (kwotowo: 30.457.512,44 zł do 27.809.102,06 zł). W porównaniu z rokiem poprzednim przyjęty plan zakładał zatem nieznaczne obniżenie udziału procentowego środków NFRZK w ogólnej wartości objętych planem zadań (z 52,71% w roku 2019 do wspomnianych 52,27% w roku 2020). Ostatecznie w toku realizacji planu uzyskano w roku 2020 **proporcje dofinansowań z NFRZK do wkładów własnych beneficjentów w zadania objęte dofinansowaniami jak 52,97 : 47,03** (kwotowo: 30.365.877,60 zł do 26.957.313,28 zł). Znaczący to, że do każdej złotówki pochodzącej z NFRZK beneficjenci dołożyli średnio w celu pokrycia kosztów zakontraktowanych prac 0,91 zł (w roku 2019 – 0,99 zł, w roku 2018 – 0,91 zł, w roku 2017 – 0,79 zł). Tym samym współczynnik ten uległ w porównaniu z rokiem poprzednim zmianie na niekorzyść NFRZK.

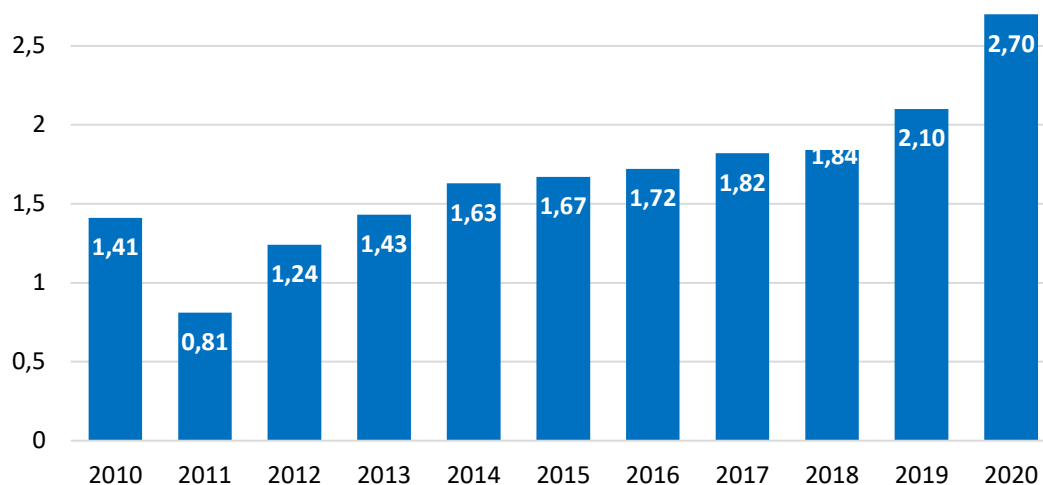
Zarazem oprócz kwoty 26.957.313,28 zł udziału środków własnych beneficjentów w kosztach realizacji zadań objętych planem NFRZK wykazano na podstawie pisemnych sprawozdań przedłożonych przez beneficjentów NFRZK, że na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane w obiektach objętych w 2020 roku dofinansowaniami z NFRZK beneficjenci NFRZK przeznaczali poza zadaniami ujętymi w planie dodatkowo 54.898.614,48 zł.

Tym samym **łączne nakłady beneficjentów funduszu** na prace w obiektach ujętych w planie wyniosły w 2020 roku: 26.957.313,28 zł + 54.898.614,48 zł = **81.855.927,76 zł**, a **stosunek nakładów z NFRZK do ogółu nakładów beneficjentów wyniósł:**

1 : 2,70

co było **najwyższym wynikiem w okresie ostatnich 11 lat** i podtrzymało występującą w tym zakresie nieprzerwanie od 2012 roku tendencję wzrostową (w roku 2010 współczynnik ten wynosił 1,41, w 2011 – 0,81, w 2012 – 1,24, 2013 – 1,43, 2014 – 1,63, 2015 – 1,67, 2016 – 1,72, 2017 – 1,82, 2018 – 1,84, 2019 – 2,10). Tym samym ogólna wartość udokumentowanych prac we wszystkich obiektach objętych w 2020 roku dofinansowaniami z NFRZK wyniosła **112.221.805,36 zł**.

Wykres 4. Współczynnik nakładów beneficjentów NFRZK na prace rewaloryzacyjne w obiektach ujętych w planie rzeczowo-finansowym Funduszu w stosunku do wysokości dofinansowania NFRZK na zadania realizowane w danym obiekcie

Tym samym w 2020 roku wystąpiło na poziomie obrazu statystycznego zjawisko dużego wzrostu nakładów zrealizowanych przez beneficjentów NFRZK poza zadaniami dofinansowanymi z NFRZK przy jednoczesnym niewielkim spadku wkładów własnych beneficjentów w zadania dofinansowane z NFRZK. Bliższa analiza wskazuje jednak, że za powstanie takiego obrazu odpowiadają w dużej mierze nakłady „pozostałe”, czyli poniesione poza zadaniami dofinansowanymi z NFRZK, zaledwie w dwóch obiektach: nakłady w Zamku Królewskim na Wawelu o wartości 9.486.602,44 zł i w zespole kościelno-klasztornym Dominikanów o wartości 8.675.930,85 zł.

Wzorem lat ubiegłych Zastępca Przewodniczącego SKOZK dr hab. Bogusław Krasnowolski, Wojewoda Małopolski Piotr Ćwik i Prezydent Krakowa prof. dr hab. Jacek Majchrowski 14 lipca 2020 roku wystąpili do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy z prośbą o podjęcie starań o uzyskanie w 2021 roku za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP dotacji z budżetu państwa do NFRZK w wysokości 40.000.000,00 zł. Wystąpienie zawierało informację o założeniach strategicznych odnowy zabytków Krakowa. Kancelaria Prezydenta RP wystąpiła o umieszczenie w projekcie budżetu państwa na rok 2021 dotacji do NFRZK w wysokości 30.000.000,00 zł, to jest na poziomie roku poprzedniego.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W związku z wymogami prawa finansów publicznych podmioty zaangażowane w przekazywanie i wydatkowanie dotacji z budżetu państwa do NFRZK prowadzą działania w zakresie kontroli i nadzoru nad wykorzystaniem środków budżetowych. W celu koordynacji tych działań zostało zawarte *Porozumienie z dnia 24 czerwca 2016 roku w sprawie współpracy za zakresie nadzoru i kontroli nad wykorzystaniem dotacji z budżetu państwa w ramach Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa*, którego stronami są Kancelaria Prezydenta RP, SKOZK i Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Ze względu na stan pandemii Wojewoda Małopolski Łukasz Kmita zarządził zmiany w planie kontroli zewnętrznych realizowanych przez Małopolski Urząd Wojewódzki w roku 2020 w związku z sytuacją epidemiczną wynikającą z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, wskutek czego w roku 2020 nie przeprowadzono kontroli w zakresie realizacji dofinansowań ze środków NFRZK.

5. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I EDUKACYJNA

5.1 Działania Biura SKOZK

Biuro SKOZK aktualizowało internetowy Biuletyn Informacji Publicznej SKOZK (**bip.skoz.pl**), a na głównej stronie witryny internetowej **www.skoz.pl** publikowało informacje o przebiegu najważniejszych prac konserwatorskich i innych wydarzeniach związanych z działalnością SKOZK wraz z ich dokumentacją fotograficzną. W Biuletynie Informacji Publicznej publikowane były uchwały organów SKOZK, aktualizowany na bieżąco po korektach plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK i w podobny sposób aktualizowana wieloletnia prognoza finansowa NFRZK.

Komunikaty bieżące, ciekawostki związane z pracami konserwatorskimi i inne informacje o lżejszym charakterze publikowano w serwisie **Facebook**, w ramach profilu Komitetu prowadzonego przez Biuro SKOZK (łącznie w 2020 roku 37 materiałów tekstowo-zdjęciowych i udostępnień). Profil ten między 18 marca 2020 roku a 23 marca 2021 roku zwiększył liczbę stałych obserwatorów z 4.462 do 8.387 (**tj. o 88%**). Był to najwyższy w ujęciu procentowym wzrost liczby obserwatorów w całym okresie aktywności SKOZK w serwisie Facebook. Pochodzące z różnych lat filmy o działalności SKOZK, w tym o odnowie najważniejszych zabytków Krakowa, w ramach prowadzonego przez Biuro profilu Komitetu w serwisie filmowym YouTube między 18 marca 2020 roku a 23 marca 2021 roku odnotowały 26.722 wyświetleń, a od chwili uruchomienia profilu w styczniu 2010 roku do 23 marca 2021 roku – 137.892 wyświetleń.

Na stronie internetowej SKOZK dostępne są przygotowane przez Biuro SKOZK scenariusze lekcji na temat krakowskich zabytków i ich odnowy, ujęte w trzech blokach tematycznych adresowanych do różnych grup wiekowych („Co to jest zabytek?”, „Wyjątkowość krakowskich zabytków”, „Zagrożenia dla krakowskich zabytków”).

5.2 Pozostałe działania informacyjne

W 2020 roku ukazało się w prasie lokalnej („Dziennik Polski”, „Gazeta w Krakowie” – dodatek lokalny „Gazety Wyborczej”, „Gość Niedzielny”), w serwisach internetowych (gazeta.pl, lovekrakow.pl, onet.pl i in.) oraz w serwisach radiowych i telewizyjnych (TVP Kraków, Radio Kraków, Radio Eska i in.) kilkadziesiąt publikacji i audycji dotyczących prac rewaloryzacyjnych prowadzonych w Krakowie dzięki środkom NFRZK i ich efektów.

6. UWAGI KOŃCOWE

Rok 2020 to ważny rok w działalności Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa. Naznaczyły go bolesne straty, w tym przede wszystkim śmierć 19 lipca 2020 roku Profesora Franciszka Ziejki – Przewodniczącego Komitetu od 2005 roku, postaci na trwałe wpisanej w historię najnowszej Krakowa jako dziekan Wydziału Filologicznego, następnie prorektor i przed dwie kadencje rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, jeden z twórców Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego, inicjator powstania Panteonu Narodowego w Krakowie, a nade wszystko jako wybitny badacz historii literatury i kultury polskiej dobry zaborów, w ostatnich latach życia koncentrujący swoje zainteresowania na krakowskim środowisku artystycznym i intelektualnym XIX i początków XX wieku. Profesor Franciszek Ziejka pozostanie w pamięci członków SKOZK jako osoba niezwykle zaangażowana w prace Komitetu, przez 15 lat z zapałem i w sposób niezwykle systematyczny wykonująca społeczną

funkcję jego Przewodniczącego, rozwiązująca z mądrością problemy, które zawsze towarzyszą realizacji tak rozległego i ambitnego przedsięwzięcia jak odnowa zabytków Krakowa.

Misję kierowania dalszymi pracami Komitetu i czuwania nad narodowym dziełem odnowy krakowskich zabytków Prezydent RP powierzył 19 listopada 2020 roku nowemu Przewodniczącemu Komitetu – architektowi Borysławowi Czarakcziewowi, włączając do ścisłego kierownictwa SKOZK także dwóch nowych Zastępców Przewodniczącego – dra hab. Andrzeja Betleja, dyrektora Zamku Królewskiego na Wawelu, i prof. dra hab. Andrzej Szczerskiego, dyrektora Muzeum Narodowego w Krakowie. Tym samym po raz pierwszy od 2009 roku Komitet zyskał nowych członów,

Za rzecz godną podkreślenia należy uznać, że mimo trudności wynikających ze stanu pandemii Covid-19, oddziałujących na praktycznie wszystkie dziedziny życia społecznego i gospodarczego, proces odnowy zabytków dawnej stolicy Polski nie spowolnił. W dużej mierze wpływ na to miała strategia zarządzania NFRZK, którą SKOZK wdrażał od 2016 roku, udostępniająca dysponentom zabytków narzędzia programowania zadań pod względem finansowym i realizacyjnym w horyzoncie 3–4 lat (przedsięwzięcia wieloletnie etapowane i projekty kluczowe). Na 117 zadań realizowanych w roku 2020 dzięki dofinansowaniu NFRZK aż 75 prowadzonych było w formule przedsięwzięć wieloletnich etapowanych, a 10 w formule projektów kluczowych, angażując łącznie 88% środków Funduszu. Rok 2020 przyniósł przy udziale SKOZK zakończenie przedsięwzięć o trudnym do przecenienia znaczeniu dla całej kultury narodowej, z których bez wątpienia na czoło wysuwa się kompleksowa konserwacja ołtarza Wita Stwosza w bazylice Mariackiej oraz konserwacja zespołu sarkofagów królów, wieszczów i bohaterów narodowych zarówno w kryptach wawelskich, jak i we wnętrzu katedry na Wawelu.

Mimo zamarcia w związku z pandemią wielu dziedzin życia społecznego i gospodarczego organy SKOZK wykazały się w 2020 roku aktywnością w rytmie nieodbiegającym od lat poprzednich. W warunkach szybkiego rozwoju pandemii, przy braku możliwości odwołania się do przygotowanych zawczasu procedur udało się w marcu 2020 roku zakończyć terminowo procedurę rozpatrywania nowych wniosków o dofinansowania z NFRZK oraz zwołać i odbyć Zebranie Plenarne SKOZK. Częstotliwość posiedzeń Prezydium i komisji problemowych nie spadła także w niezwykle trudnym pod względem epidemicznym drugim półroczu roku 2020, w którym Komitet dodatkowo dotknięty był wakatem na stanowisku Przewodniczącego. Podsumowanie kolejnego roku działalności nakazuje zatem słowa wdzięczności do wszystkich osoby, które mimo tak niesprzyjających okoliczności przyczyniły się do realizacji ustawowych obowiązków SKOZK. Szczególne słowa podziękowania należy kierujemy do Profesora Bogusława Krasnowolskiego, który z dużym osobistym zaangażowaniem i poświęceniem podjął się za zgodą Prezydium SKOZK kierowania sprawami Komitetu w trudnym okresie po śmierci Profesora Franciszka Ziejki.

Wyrazy uznania należą się personelowi Biura SKOZK na czele z dyrektorem Maciejem Wilamowskim. Podkreślić chcemy znakomitą współpracę ze strukturami SKOZK Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego i dyrektora tej jednostki, Pani Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk.

Podziękowania za działania na rzecz odnowy zabytków Krakowa zechcą przyjąć Wojewodowie Małopolscy Pan Piotr Ćwik i Pan Łukasz Kmita. Dobrze układała się w 2020

roku współpraca SKOZK z Władzami Miasta Krakowa. O naszej wdzięczności za zrozumienie potrzeb rewaloryzacyjnych Krakowa i decyzje w tej sprawie zapewniamy parlamentarzystów, szczególnie tych pochodzących z Małopolski, a także Szefów Kancelarii Prezydenta RP Panią Minister Halinę Szymańską i Panią Minister Grażynę Ignaczak-Bandych oraz Pana Ministra Wojciecha Kolarskiego, Sekretarza Stanu w tejże Kancelarii.

Szczególne słowa podziękowania za opiekę sprawowaną nad procesem odnowy zabytków Krakowa kierujemy na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

Kraków, 28 czerwca 2021 roku

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa
/–/
Borysław Czarakczew